

STOWARZYSZENIE NA KARTACH HISTORII

Trochę historii w związku z przypadającą w tym roku 160 rocznicą powstania „Stowarzyszenia Dzieci Maryi” w Polsce. W tym artykule pominięty został rozwój Stowarzyszenia w skali światowej, choć może w przyszłości warto do niego wrócić...

Zanim powstało „Stowarzyszenie Dzieci Maryi”, w Kościele Katolickim dużo wcześniej istniały i były znane różne grupy i wspólnoty, które miały maryjny charakter. W zależności od rodzaju swojej działalności i od zasięgu terytorialnego przyczyniały się one w miarę swoich możliwości do apostołowskiej misji w Kościele.

Na szczególną uwagę zasługują znane powszechnie „Sodalitacje Mariańskie”, które gromadziły w swoich szeregach głównie młodzież i formowały ją w duchu maryjnym. Trzeba jednak zaznaczyć, że przyjmowana tam młodzież wywodziła się zasadniczo z wyższych sfer społeczeństwa.

Wszystkie grupy istniejące w Kościele zawsze posiadały ściśle określone zadania funkcje.. Ponadto, aby mogły przyczyniać się do dobra i rozwoju wspólnoty, jaką jest Kościół, musiały zawsze spełniać podstawowe wymogi, którymi są: zachowanie czystości wiary, zachowanie jedności z Kościołem i uznanie zwierzchnictwa oraz świadectwo codziennego życia. Spełniając te zadania przyczyniały się w ten sposób do jedności i wzrostu świętości w Kościele.

Tego typu motywy przyświecały także nowo powstającemu „Stowarzyszeniu Dzieci Maryi”. Miało ono o tyle podniosłą wymowę, że powstało z inicjatywy samej Matki Bożej. Była to zasadniczy akcent, który wyróżniał to Stowarzyszenie od innych wspólnot religijnych, które miały źródło swego powstania w ludzkiej inspiracji.

Od momentu zatwierdzenia „Stowarzyszenia Dzieci Maryi” przez autorytet Kościoła i nadania mu tym samym możliwości korzystania z odpustów Stowarzyszenie bardzo się rozwijało liczbowo. Powstawały wciąż nowe wspólnoty, zwłaszcza tam, gdzie pracowały Siostry Miłosierdzia i księża Misjonarze. Dodać należy, że w setną rocznicę objawień na rue du Bac Stowarzyszenie było już powszechnie znane w kościele powszechnym.

Od momentu założenia pierwszego „stowarzyszenia Dzieci Maryi” na terenie Francji upłynęło prawie 20 lat, zanim zostało ono założone w Polsce. Bazując na tekstach zamieszczonych na łamach „Rocznika Mariańskiego” wydawanego w latach 1925-1939 pierwsza wspólnota „Dzieci Maryi” rozpoczęła swoją działalność we Lwowie, przy zakładzie św. Kazimierz, który znajdował się w sąsiedztwie Sióstr Miłosierdzia. Prawdopodobnie jego początki sięgają roku 1850. Natomiast dyplom erygujący „Stowarzyszenie” został opatrzony datą 28 maja 1852 roku. Następnie podpisał go ks. Etienne, ówczesny Generał Księży Misjonarzy i został on zatwierdzony przez tamtejszą władzę archidiecezjalną. Na podstawie informacji z pierwszego numeru „Rocznika Mariańskiego” wiadomo, że przyjętych było tam 292 członków. Od początku Dyrektorami Stowarzyszenia byli Kapłani Zgromadzenia Misji, mianowicie: ks. Klinger, Siedlecki, Kiedrowski, Block, Ciopalski, Rossmann, Feicht. Natomiast funkcję Dyrektorki Stowarzyszenia pełniła ówczesna przełożona siostra M. Czarlińska.

Kolejna wspólnota Stowarzyszenia powstała także we Lwowie. Podobnie jak w poprzednim przypadku Stowarzyszenie otrzymało dyplom z rąk ks. Etienne w 1860 roku. Po upływie 9 lat ks. Etienne Stowarzyszeniu kolejny dyplom, ponieważ poprzedni obejmował osoby, które były wychowankami Sióstr, a ze względu na istniejącą wówczas sytuację polityczną zakład zamknięto. Kolejny dyplom dotyczył osób z zewnątrz, które przynależały sodo Stowarzyszenia i został zatwierdzony przez miejscowego księdza arcybiskupa

Wierchlejewskiego. Na wyjątkową uwagę zasłużyli się kapłani Kierkowski i Block, którzy przez ponad 30 lat służyli swoją pomocą członkiniom Stowarzyszenia.

Na uznanie zasługuje też Dyrektorka Stowarzyszenia, siostra Rzewuska. W szeregi tej grupy włączyło się ponad 800 osób członków.

Następną miejscowością w Polsce, gdzie założono „Stowarzyszenie Dzieci Maryi” było Chełmno. Po 5 latach od utworzenia tam Prowincji Poznańskiej, za zgodą ks. Mariana Kamockiego i ówczesnej Wizytatorki Filipiny Studzińskiej, siostra Aniela Meszyńska, która zarządzała wyższą szkołą żeńską, dnia 11 grudnia 1855 roku zorganizowała przyjęcie pierwszych aspirantek. Po 50 latach istnienia tam Stowarzyszenia liczba członkiń dochodziła do dwóch tysięcy. Jednak w latach 1872-1888 tak dobrze zapowiadające się Stowarzyszenie uległo kasacji, tak jak większość wspólnot religijnych w kraju. Członków Stowarzyszenia oraz Siostry wzywano do sądu, gdzie wypytywano je o cel, zadania i zajęcia stowarzyszonych. W związku z tą sytuacją Stowarzyszenie uległo znacznemu zmniejszeniu, nie zostało jednak całkowicie rozwiązane.

W Warszawie zgodę na założenie Stowarzyszenia wyraził ksiądz arcybiskup Feliński i w sposób kanoniczny zostało ono założone w 1861 roku. Ogromny wkład w jego rozwój na płaszczyźnie Prowincji Warszawskiej włożyła ówczesna Wizytatorka Róża Okęcka: „ mimo licznych zajęć, które pochłaniały ją jako Przełożoną Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Prowincji Warszawskiej, znalazła jednak dość czasu, by rozciągnąć troskliwą opiekę nad nami i gorąco interesować się naszą sprawą. O jej działalności na polu Stowarzyszenia najlepiej zaświadczą dane liczbowe: zastała 6 grup... a pozostawiła 40.”

Za jej kadencji po raz pierwszy zaczęto organizować w Polsce Zjazdy dla członkiń Stowarzyszenia. Pierwszy z nich odbył się w Warszawie w dniach 5-6 czerwca 1927 roku. Przemawiając do zebranych ks. Paweł Kurtyka powiedział: „ Nie wątpię, że za przykładem Prowincji Warszawskiej pójdą inne Prowincje, a przez podniesienie ducha, którego wyrazem będzie bezgraniczna miłość do Maryi Niepokalanej, prace Stowarzyszenia Dzieci Maryi cieszyć się będą Jej macierzyńskie serce”.

S. Elżbieta Kowalewska SM

Ps. Materiałem źródłowym jest rocznik Mariański wydawany w latach 1925-1939.